

гава. А понеже еретици-ти, за да си потвърдят мнѣнія-та, често посягали да повреждатъ священныя текстъ, даже да съставятъ и лъжовны священны книги, то черковни-ти пастири ся прѣиждали, да ся загрыжатъ още и да направятъ сякому извѣстны подлинны-ты каноническы книги на Св. Писаніе, занимаващѣ ся нѣсамо съ тѣхно-то тълкованіе, ами — и съ критическы имъ разборъ.

При излаганіе-то на истинско-то християнско ученіе, западни-ти учители обръщали прѣимжественно вниманіе-то си камъ дѣятельны-ты истины, па гы развивали съ единъ положителенъ начинъ, основавани на апостолско-то ученіе. А источни-ти, повече-то ся занимавали съ развиваніе-то на най-отвлѣченны-ты и съзерцательны-ты истины, и кога-то гы развивали и бранили много-пѣти ся ползовали отъ грѣцкѣ-тѣ философіѣ. По-главни-ти отъ западны-ты учители сѣ: 1) Св. Приней, ученикъ на Св. Поликарпа, и прѣминѣлъ изъ Малѣ-Азіѣ заедно съ еднѣ Християнскѣ колоніѣ, та ся заселилъ край брѣгове-ты на Ронѣ въ Галліѣ (177 г.). Тамъ слѣдъ смърть-тѣ на Потинія, го направили Лионскый Епископъ. 2) Тертулианъ (ум. 220 г.) пресвитеръ въ Картагенъ и пръвъ отъ християнскы-ты писатели на латинскый языкъ; той ся отличявалъ по свои-ты широки познанія, глѣбокъ и проникателенъ раумъ, распаленъ и енергическы характеръ, строго благочестіе *) и най-жаркѣ-тѣ спрѣвность камъ християнскѣ-тѣ вѣрѣ и нейно-то распространіе. 3) Св. Киприанъ, епископъ-тъ на Картагенъ, кой-то мѣченическы пострадалъ заради вѣрѣ-тѣ прѣзъ гоненіе-то на Валериана (258 г.) и е забѣлѣжителенъ по своѣ-тѣ пастырскѣ ревность, силѣ и мѣдрость въ управленіе-то на свое-то паство, а особито по развиваніе-то на ученіе-то за единство-то на видимѣ-тѣ Черковѣ Божіѣ.

Прѣдставитель на источны-ты было огласително-то училище въ Александріѣ. То са основало (въ половинѣ-тѣ на II-ыя вѣкъ) най-първѣ, за да приготвя оглашяваны-ты за крѣщаваніе. Нѣ испослѣ прочюти-ти негови наставници Пантенъ, Климентъ и Оригенъ му дали значеніе-то на високо християнско училище. По собственно-то си усърдіе и желаніе да образовать отъ ученици-ты си просвѣщенны чяда и пастири за Черковѣ-тѣ, тѣ начинѣли да гы въскачивать отъ изучваніе-то на първоначалнѣ-тѣ християнскѣ вѣрѣ и камъ-то по-горне-то и по-пѣлно-то ѣ познаваніе **). Отъ Пантена

*) Много голѣма-та ревность камъ-то неумѣренны аскетисмъ най-послѣ го увлѣкла, въ край на живота му, камъ много, несъгласны съ ученіе-то на христовѣ-тѣ черковѣ, мнѣнія.

**) Тѣ особито ся отличявали по научно-то си богословско направленіе. Кога-то повече-то отъ черковны-ты учители (особито) западни-ти осждаха без-